

TERVISEAMET

Projekti "Balti riikide tööstusettevõtete piloottegevused heidete vähendamiseks ohtlike kemikaalide asendamise ja ressursside efektiivsema kasutamise teel" (LIFE Fit for REACH, Nr. LIFE14ENV/LV000174) kaasfinantseerib Euroopa Liidu LIFE+ programm.

Ohutuskaardiga edastatav teave kasutajale ja nõuded tarnijale

Anna Amelkina

Terviseamet / Kemikaaliohutuse osakond

31.05.2018

Mis on ohutuskaart?

- **Kemikaali ohutuskaart** (*SDS – Safety Data Sheet*) on vahend teabe edastamiseks tarneahelas.
- Ohutuskaart on erialaseks kasutamiseks mõeldud dokument, mis sisaldab ohtliku kemikaali kohta vajaliku informatsiooni selle ohutuks käitlemiseks, teavitab potentsiaalsest ohust inimese tervisele ja keskkonnale.
- Võimaldab tarvitusele võtta vajalikud abinõud töötajate tervise, ohutuse ja keskkonna kaitsmiseks ettevõttes.
- Kutselistel kasutajatel on ohutuskaardil olev teave rakendatud töökeskkonna juhistesse.

Ohutuskaartide nõuded

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006 (REACH)

- artikkel 31
- II lisa

Komisjoni määrus (EL) 2015/830 (1. juuni 2015 - ...)

- Määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt ohtlikuks klassifitseeritud segule

Komisjoni määrus (EL) nr 453/2010 (... – 1. juuni 2017)

- Direktiivi 1999/45/EÜ kohaselt ohtlikuks klassifitseeritud

Ohutuskaarti nõutakse

... kui segu on ohtlikuks klassifitseeritud!

Kui segu ei ole ohtlikuks klassifitseeritud aga **sisaldab**:

- üle 1 massiprotsendi (mittegaasiliste) ja üle 0,2 massiprotsendi (gaasiliste) vähemalt ühte inimese tervisele või keskkonnale ohtlikku ainet
- üle 0,1 massiprotsendi PBT* või vPvB* ainet
- töökeskkonna kokkupuute piirnormiga ainet

Ohutuskaart edastatakse tarneahelas selle uuendamisel 12 kuu jooksul tarnitud kemikaali saajatele

***PBT** - püsiv, bioakumuleeruv ja toksiline (Persistent, Bioaccumulative, Toxic)

***vPvB** - väga püsiv ja väga bioakumuleeruv (very Persistent, very Bioaccumulative)

Ohutuskaardi vormistamine ja vastutus

- Nõuetekohane ohutuskaart peab olema **eesti keeles**
- Edastatakse paberkandjal või elektrooniliselt **tasuta**
- **Tarnija** vastutab nõuetekohase ohutuskaardi olemasolu eest Euroopa Liidus
- Ohutuskaardi sisu õigsus ja konkreetse kemikaali omadustele vastavus on tarnija vastutus
- Sisaldab 16 jagu

Ohutuskaart

- 1. jagu:** Aine/segu ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine
- 2. jagu:** Ohtude identifitseerimine
- 3. jagu:** Koostis/teave koostisainete kohta
- 4. jagu:** Esmaabimeetmed
- 5. jagu:** Tulekustutusmeetmed
- 6. jagu:** Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda
- 7. jagu:** Käitlemine ja ladustamine
- 8. jagu:** Kokkupuute ohjamine/isikukaitse
- 9. jagu:** Füüsikalised ja keemilised omadused
- 10. jagu:** Püsivus ja reaktsioonivõime
- 11. jagu:** Teave toksilisuse kohta
- 12. jagu:** Ökoloogiline teave
- 13. jagu:** Jäätmekäitlus
- 14. jagu:** Veonõuded
- 15. jagu:** Reguleerivad õigusaktid
- 16. jagu:** Muu teave

OHUTUSKAART

SEGU NIMETUS

KOOSTAMISE KUUPÄEV: 01.12.2010

1. JAGU	AINE/SEGU NING ÄRIÜHINGU/ETTEVÕTJA IDENTIFITSEERIMINE	
1.1	Tootetähis	
	SEGU NIMETUS =SAMA, MIS MÄRGISTUSEL	
1.2	Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusala ning kasutusala, mida ei soovitata	
	KASUTUSALA(D) JA SEGU TOIME KIRJELDAMINE	
1.3	Andmed ohutuskaardi tarnija kohta	
	SEGU TARNIJA - SEGU VÕI SEGU KOOSTISAINE TOOTJA, IMPORTIJA, ALLKASUTAJA VÕI LEVITAJA	
	Aadress:	GONSIORI 29, 10147 TALLINN
	Telefoninumber:	+372 626 93 97
	e-posti aadress:	KOO@TERVISEAMET.EE
1.4	Hädaabitelefoni number	
	Mürgistusteabekeskuse number:	16662 (VÄLISMAALT (+372) 626 93 90)
	Hädaabinumber:	112
	Tootja hädaabi number:	+xxx xxxx xxx

MUDETUD: 1.12.2012
VERSION: 2

LK 1/5

2. JAGU	OHTUDE IDENTIFITSEERIMINE	
2.1	Aine või segu klassifitseerimine	
	Segu on klassifitseeritud ja märgistatud määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt	
	EYE IRRIT.2, H319	SILMADE ÄRRITUS, 2. OHUKATEGOORIA, H319
	SKIN IRRIT.2, H315	NAHAÄRRITUS, 2. OHUKATEGOORIA, H215
	Xi, R36/38 ÄRRITAB SILMI JA NAHKA	
2.2	Märgistuselemendid	
	 GHS07 HOIATUS	H319 PÕHJUSTAB TUGEVAT SILMADE ÄRRITUST H315 PÕHJUSTAB NAHAÄRRITUST P264 PÄRAST KÄITLEMIST PESTA HOOLEGA VEEGA P280 KANDA KAITSEKINDAID
2.3		Muud ohud
	ESITATAKSE TEAVE SELLE KOHTA, KAS SEGU KOOSTISES ON PBT VÕI vPvB AINEID JA TUUAKSE VÄLJA SEGU TERVISEMÕJUD.	

3. JAGU		KOOSTIS/TEAVE KOOSTISAINETE KOHTA		
		SEGU		
	Tootetähis	Registreerimis-number	Kontsentratsioon	Klassifikatsioon
				Määrus (EÜ) 1272/2008
	ESIMESE AINE NIMETUS EC NR CAS NR INDEKS NR	01-1234567890-12-XXXX	50%	EYE IRRIT. 2 H319 SKIN IRRIT. 2 H315
	TEINE AINE... ...	01-1234567890-23	10- <u>15%</u>	SILMADE ÄRRITUS. 2 OHUKATEGOORIA, H319
	PBT VÕI vPvB AINE VÕI TÖÖKESKKONNA PIIRNORMIGA AINE	...	...	...
OHULAUSETE JA KLASSIFIKATSIOONIDE TÄISTEKSTID ON ESITATUD 16. JAOS.				

4. JAGU	ESMAABIMEETMED
4.1	Esmaabimeetmete kirjeldus
	ESMAABIJUHISTES VÕETAKSE ARVESSE ASJAKOHASEID KOKKUPUUTEVIISE. TEAVE MEETMETE KOHTA JAGATAKSE ALAPUNKTIDESSE 1. SISSEHINGAMISEL 2. NAHAGA KOKKUPUUTUMISEL 3. SILMA SATTUMISEL 4 ALLANEELAMISEL
4.2	Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju
	ESITATAKSE KOKKUVÕTLIK TEAVE KOKKUPUUTEGA SEOTUD OLULISEMATE AKUUTSETE JA HILISEMATE SÜMPTOMITE NING MÕJU KOHTA.
4.3	Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta
	MÄRGE IGASUGUSE VÄLTIMATU MEDITSIINIABI JA ERIKOHTLEMISE VAJALIKKUSE KOHTA
5. JAGU	TULEKUSTUTUSMEETMED
5.1	Tulekustutusvahendid
	ESITATAKSE TEAVE SOBIVATE KUSTUTUSVAHENDITE KOHTA
5.2	Aine või seguga seotud erilised ohud
	PÕLEMISEL VÕIVAD TEKKIDA SÜSINIKOKSIIDI MÜRGISED AURUD
5.3	Nõuanded tuletõrjujatele
	JAHUTAGE KONTEINEREID VEEGA

6. JAGU	MEETMED JUHUSLIKU SATTUMISE KORRAL KESKKONDA
6.1	Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toiminine hädaolukorras SÜTTIMISALLIKATE KÕRVALDAMINE, PIISAVA VENTILATSIOONI TAGAMINE, TOLMULEVIKU TÕKESTAMINE TAVAPERSONAL PÄÄSTETÖÖTAJAD
6.2	Keskkonnakaitse meetmed SAASTE LEVIKU VÄLTIMINE ÄRAVOOLUTORUDES, PINNA- JA PÕHJAVEES
6.3	Tõkestamis- ning puhastamismeetodid ja -vahendid ESITATAKSE ASJAKOHASED SOOVITUSED LEKKE PUHASTUSMEETMETE KOHTA
6.4	Viited muudele jagudele VAJADUSE KORRAL VIIDATAKSE 8. JA 13. JAOLE
7. JAGU	KÄITLEMINE JA LADUSTAMINE
7.1	Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud OHUTU KÄITLEMISE TAGAMISEKS VAJALIKUD ETTEVAATUSABINÕUD.
7.2	Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused OHUTU LADUSTAMISE TINGIMUSED, SEALHULGAS SOBIMATUD LADUSTAMISTINGIMUSED.
7.3	Erikasutus VAJADUSE KORRAL ESITATAKSE ERINÕUDED

8. JAGU KOKKUPUUTE OHJAMINE/ISIKUKAITSE

8.1 Kontrolliparameetrid

EESTI TÖÖKESKKONNA PIIRNORMID OLEMASOLU KORRAL 3. JAOS LOETLETUD KOOSTISAINE(TE) KOHTA

VABARIIGI VALITSUSE MÄÄRUSE NR 293 „TÖÖKESKKONNA KEEMILISTE OHUTERGURITE“ KEHTIV LISA

8.2 Kokkupuute ohjamine

Asjakohane tehniline kontroll

KIRJELDATUD ASJAKOHASED KOKKUPUUTE OHJAMISE MEETMED PEAVAD OLEMA KOOSKÖLAS SEGU KOHTA PUNKTIS 1.2 ESITATUD.

Isiklikud kaitsemeetmed, nagu isikukaitsevahendid

silmade/näo kaitsmine:

SILMADE/NÄO KAITSEVAHENDITE, NÄITEKS KAITSEPRILLID JA NÄOKAITSED, KINDLAKSMÄÄRAMISEL LÄHTUTAKSE SEGU OHTLIKKUSEST JA KOKKUPUUTE VÕIMALIKKUSEST

naha kaitsmine:

LÄHTUDES SEGU OHTLIKKUSEST JA NAHAGA KOKKUPUUTE VÕIMALIKKUSEST, ULATUSEST JA KESTUSEST

hingamisteede kaitsmine:

LÄHTUDES SEGU OHTLIKKUSEST

termiline oht:

LÄHTUDES SEGU OHTLIKKUSEST

Kokkupuudete ohjamine keskkonnas

ESITATAKSE TEAVE, MIDA TÖÖANDJAL ON VAJA ÜHENDUSE KESKKONNAKAITSEALASTEST ÕIGUSAKTIDEST TULENEVATE KOHUSTUSTE TÄITMISEKS.

9. JAGU FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

9.1 Teave üldiste füüsiliste ja keemiliste omaduste kohta

a)	Välimus	VÄRVUS FÜÜSILINE OLEK
b)	Lõhn	LÕHN
c)	Lõhnalävi	LÕHNALÄVI
d)	pH	123
e)	Sulamis-/külmumispunkt	12345
f)	Keemise algpunkt ja keemisvahemik	12345
g)	Leekpunkt	12345
h)	Aurustumiskiirus	12345
i)	Süttivus (tahke, gaasiline)	12345
j)	Ülemine/alumine süttivus- ja plahvatuspiir	TEAVE SEGULE EI OLE KÄTTESAADAV – MIKS?
k)	Aururõhk	KEHTIB 3. JAOS LOETLETUD KOOSTISAINE KOHTA
l)	Auru tihedus	12345
m)	Suhteline tihedus	12345
n)	Lahustuvus(ed)	12345
o)	Jaotustegur (n-oktanool/vesi)	12345
p)	Isesüttimistemperatuur	12345
q)	Lagunemistemperatuur	12345
r)	Viskoossus	12345
s)	Plahvatusohtlikkus	PLAHVATUSOHTLIKKUS
t)	Oksüdeerivad omadused	OKSÜDEERIVAD OMADUSED

9.2

Muu teave

VAJADUSE KORRAL

10. JAGU PÜSIVUS JA REAKTSIOONIVÕIME

10.1 Reaktsioonivõime

KIRJELDATAKSE AINE VÕI SEGU REAKTSIOONIVÕIMEGA SEOTUD OHTU

10.2 Keemiline stabiilsus

STABIILNE VÕI EBASTABIILNE

10.3 Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

VAJADUSE KORRAL MÄRGITAKSE

10.4 Tingimused, mida tuleb vältida

TEMPERATUUR, RÕHK, VALGUS, PÖRUTUS, STAATILINE ELEKTER, VIBRATSIOON VÕI MUU FÜÜSIKALINE MÕJUR

10.5 Kokkusobimatud materjalid

VESI, ÕHK, HAPPED ALUSED, OKSÜDANDID

10.6 Ohtlikud lagusaadused

LOETLETAKSE TEADAOLEVAD OHTLIKUD LAGUSAADUSED

11. JAGU	TEAVE TOKSILISUSE KOHTA
11.1	Teave toksikoloogiliste mõjude kohta
a)	akuutne toksilisus: SEGU KOHTA
b)	ärritav: VÕIMALUSEL KOOSTISAINETE OMADUSED
c)	söövitav: OHUKLASSI MITTETÄITMISEL PÕHJEDADA
d)	ülitundlikkus: ÜLITUNDLIKKUS
e)	korduvannuse toksilisus: KORDUVANNUSE TOKSILISUS
f)	kantserogeensus: KANTSEROGEENSUS
g)	mutageensus: MUTAGEENSUS
h)	reproduktiivtoksisus: REPRODUKTIIVTOKSILISUS
11.2	Võimalikud akuutsed tervisemõjud ANDMED PUUDUVAD
11.3	Füüsikaliste, keemiliste või toksikoloogiliste omadustega seotud sümptomid ANDMEID EI OLE VÕIMALIK TEHNILISELT SAADA
11.4	Lühi- ja pikaajalise kokkupuutega seotud kohene mõju ANDMED ON MITTETÄIELIKUD
11.5	Võimalikud kroonilised tervisemõjud ANDMED ON TÄIELIKUD, KUID KLASSIFITSEERIMISEKS EBAPIISAVAD („KÄTTESAADAVATE ANDMETE PÕHJAL EI OLE KLASSIFITSEERIMISKRITEERIUMID TÄIDETUD”)
11.6	Muu teave PUUDUB

12. JAGU	ÖKOLOOGILINE TEAVE
12.1	Toksilisus ESITATAKSE TEAVE TOKSILISUSE KOHTA, KUI SEE ON KÄTTESAADAV
12.2	Püsivus ja lagunduvus PÜSIVUS JA LAGUNDUVUS ISELOOMUSTAVAD AINE VÕI SEGUS SISALDUVATE TEATAVATE AINETE VÕIMET KESKKONNAS LAGUNEDA
12.3	Biokumulatsioon BIOKUMULATSIOON
12.4	Liikuvus pinnases LIIKUVUS PINNASES
12.5	Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine VASTAVALT KEMIKAALIOHUTUSE ARUANDELE
12.6	Muud kahjulikud mõjud NÄITEKS SÄILIVUS KESKKONNAS (KOKKUPUUDE), VÕIME OSOONI FOTOKEEMILISELT TEKITADA
13. JAGU	JÄÄTMEKÄITLUS
13.1	Jäätmetöötlusmeetodid OHUTUSKAARDI KÄESOLEVAS JAOS ESITATAKSE TEAVE KONKREETSE SEGU JA/VÕI SELLE KONTEINERI JÄÄTMEKÄITLUSE KOHTA.

14. JAGU		VEONÕUDED
14.1	ÜRO number (UN number)	UN1234
14.2	ÜRO veose tunnusnimetus	AINE NIMETUS
14.3	Transpordi ohuklass(id)	OHUKLASS
14.4	Pakendirühm	123
14.5	Keskkonnaohud	MÄRGITAKSE, KAS SEGU ON ÜRO NÄIDISEESKIRJADE KRITEERIUMIDE KOHASEL T KESKKONNAOHTLIK
14.6	Eriettevaatusabinõud kasutajatele	ESITATAKSE TEAVE VÕIMALIKE ERILISTE ETTEVAATUSABINÕUDE KOHTA
14.7	Transportimine mahtlastina kooskõlas MARPOL 73/78 II lisaga ja IBC koodeksiga	AINULT MAHTLASTI KOHTA
15. JAGU		REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID
15.1	Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutuse-, tervise- ja keskkonmaalased eeskirjad/õigusaktid	OHUTUSKAARDI KÄESOLEVAS JAOS ESITATAKSE TEAVE SEGUDE SUHTES KOHALDATAVATE MUUDE REGULEERIVATE AKTIDE KOHTA.
15.2	Kemikaaliohutuse hindamine	KAS ON HINNATUD KEMIKAALIOHUTUST?
16. JAGU		MUU TEAVE
		OHUTUSKAARDI MUUTMISE KORRAL MÄRGITAKSE SELGELT EELMISE VERSIOONIGA VÕRRELDES TEHTUD MUUDATUSED
		SEGU KLASSIFITSEERIMISE MEETOD
		2. JA 3. JAOS TOODUD SEAL LAHTIKIRJUTAMATA OHU- JA RISKILAUSETE TÄISTEKSTID
		VIITED KIRJANDUSE ALLIKATELE

Lisainfo koostisainete kohta

Teave **kandidaatainete** loetelus olevate ainete kohta:

- <http://www.terviseamet.ee/kemikaaliohutus/reach/autoriseerimine/kandidaatainete-loetelu.html>
- <http://kemikaaliohutus.sm.ee/reach/reach-tegevused/autoriseerimine/kandidaatainete-loetelu.html>

Teave **autoriseerimisele** kuuluvate ainete kohta:

- <http://kemikaaliohutus.sm.ee/reach/reach-tegevused/autoriseerimine/autoriseerimisele-kuuluvate-ainete-loetelu.html>
- <http://www.terviseamet.ee/kemikaaliohutus/reach/autoriseerimine/autoriseerimisele-kuuluvate-ainete-loetelu.html>

Teave **piirangute** loetelus olevate ainete kohta:

- <http://www.terviseamet.ee/kemikaaliohutus/reach/piirangud/piirangute-loetelu.html>
(otsingu võimalus)

Aine ohutuskaardi erinevus

- 1. jaos on toodud aine REACH registreerimisnumber
- 2. jaos on toodud CLP-määruse kohane klassifikatsioon ja märgistus
- 3. jaos on toodud
 - Tegemist on ainega
 - Tootetähis ja tunnuskoovid
 - Keemiline koostis
- Laiendatud ohutuskaart (eSDS) - kokkupuutestsenaariumid

Kokkupuutestsenaariumid

- Laiendatud ohutuskaart (*Extended Data Sheet e. eSDS*) – aine on registreeritud üle 10 000 tonni aastas.
- Ohutuskaardile lisatud kokkupuutestsenaariumid (*Exposure Scenarios e. ES*).
- Kokkupuutestsenaarium on teabekogum, milles kirjeldatakse tingimusi, mis võimaldavad piirata aine kindlaksmääratud kasutusaladega seotud riske.
- Kokkupuutestsenaarium kirjeldab käitlemistingimusi ning vajalikke riskijuhtimismeetmeid.

Kokkuvõte

- Ohutuskaardi sisu eest vastutab tootja/importija (koostaja)
- Ohutuskaardi tõlke eest vastutab tõlke tellija (nt levitaja)
- Ohutuskaart peab olema nõuetekohane ja kättesaadav ning selles sisalduv teave ei ole konfidentsiaalne
- Ohutuskaardi 1. jaos toodud tootetähis (nimetus) peab olema sama mis märgistusel
- Ohutuskaardi 2. jaos toodud märgistuselemendid peavad olema samad mis märgistusel ja vajadusel tuleb tarnijalt küsida uuendatud teavet!

TERVISEAMET

Projekti "Balti riikide tööstusettevõtete piloottegevused heidete vähendamiseks ohtlike kemikaalide asendamise ja ressursside efektiivsema kasutamise teel" (LIFE Fit for REACH, Nr. LIFE14ENV/LV000174) kaasfinantseerib Euroopa Liidu LIFE+ programm.

Täna tähelepanu eest!

Anna Amelkina

anna.amelkina@terviseamet.ee

REACH kasutajatugi Eestis

reach@terviseamet.ee